Yatırım Savunması ve Borç Dekontu

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay 3. Hukuk Dairesi	31.03.2026	Bozma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/4813	2026/1785	TBK 392, HMK 114/1-h, HMK 371

ÖZET

Borç açıklamalı dekontla gönderilen 50.000 TL'nin piyasa sistemine yatırıldığı savunulan davada, borçlunun 5.920 TL kısmi iadesi paranın istendiğini gösterdiğinden TBK 392'deki altı haftalık sürenin dolduğu ve alacağın muaccel olduğu kabul edilerek usulden ret bozuldu.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/yatirim-savunmasi-borc-dekontu-odunc-muacceliyet-2026-1785/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

3. Hukuk Dairesi 2025/4813 E. , 2026/1785 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : ... Bölge Adliye Mahkemesi 6. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2021/... E., 2025/1039 K.

İLK DERECE MAHKEMESİ: ... Asliye Hukuk Mahkemesi

SAYISI : 2017/... E., 2020/211 K.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili; müvekkili ile borçlu arasında güven ilişkisine dayalı borç ilişkisi kurulduğunu, 19.03.2015 tarihli dekonttan anlaşılacağı üzere banka havalesi ile borç para gönderildiğini, vadesi gelmesine rağmen alacağını alamamasından dolayı borçluya karşı 17.06.2016 tarihinde ilamsız icra takibi başlattığını, davalı borçlunun yetki itirazı ile icra dosyasının ... İcra Dairesine

gönderildiğini, ... İcra Dairesince düzenlenen 16.08.2016 tarihli ödeme emrine davalı borçlu tarafından süresi içerisinde itiraz edildiğini, bu sebeple ilamsız takip başlattığını, davalının borca itiraz ettiğini, haksız itirazın iptaline, kötüniyet tazminatına hükmedilmesine karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı asil; davacının 2015 yılının Ocak ayında kendi rızası ile ... piyasalarında ortak işlem yapan .... ve .... isimli şahıslara para göndererek sisteme giriş yaptığını, giriş yaptıkları miktar üzerinden aylık kâr marjı kazandıklarını, davacınında girmek istediğini söylediğini, kendisinin de bunun riskli olacağını söylediğini, oluşabilecek durumlardan sorumlu olmadığını belirttiğini, davacının da kabul ettiğini, bunun üzerine 50.000,00 TL EFT yaptığını, kendisinin de bu parayı ... hesabına gönderdiğini, davacıya toplam 11.320,00 TL paranın iade gönderildiğini savunarak, davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararıyla; ... İcra Müdürlüğünün 2016/... E. sayılı dosyasında takip alacaklısının davacı ..., takip borçlusunun davalı ... olduğu, takibin dayanağı belgenin ... Bankasının 19.03.2015 tarihli ... müşteri numaralı 50.000,00 TL tutarlı "geri iade edilmek üzere borç gönderilmiştir" açıklamalı dekont olduğu, davalı takip borçlusunun itirazı üzerine davacı tarafından eldeki itirazın iptali davasının 1 yıllık hakdüşürücü süre içerisinde açıldığı, davalı tarafından davacının dekonta konu parayı ... sistemine dahil olmak amacıyla gönderdiği, kendisinin de üçüncü şahıslara gönderdiği, davacının bu sistemden kaynaklı zarardan davalının sorumluluğu olmayacağını kabul ettiği, bir kısmının kendi hesabından bir kısmının ise davacıya ödendiği şeklinde beyanda bulunduğu, davalının savunması doğrultusunda bildirdiği tanıkların dinlendiği, davalı tarafından 17.06.2015 tarihli dekont ile 5.920,00 TL paranın iade edildiği, açıklama içermeyen dekontların borç ödemek amacıyla gönderildiğinin kabulü gerektiği, davalının ... işlemleri yapmak üzere SPK'dan lisansı ve yetkisi bulunmadığı, ... işlemi için parayı gönderdiği iddia olunan kişilerin SPK'dan lisans ve yetkisi bulunduğuna ilişkin herhangi bir bilgi ve belgenin mevcut olmadığı, davalının bu paranın ... işleminde kullanıldığını ve sonucunda paranın akibetini ispat etmesi gerektiği, davalının paranın ... işleminde kullanıldığını da ispat edemediği, paranın davalı tarafça 3. bir şahsa gönderilmiş olmasının ise davalıyı aldığı parayı geri ödeme sorumluluğundan kurtarmayacağı, davalının takip öncesi temerrüte düşürülmediği dolayısıyla takip öncesi işlemiş faiz talebinin yerinde olmadığı da dikkate alınarak davanın kısmen kabul kısmen reddi ile, ... İcra Müdürlüğünün 2016/... E. sayılı dosyasına davalı tarafından yapılan itirazın iptali ile 44.080,00 TL asıl alacak ile asıl alacağı takip tarihi olan 17.06.2016 tarihinden itibaren yasal faiz işletilmesi suretiyle takibin devamına, asıl alacağım %20'si oranında 8.816,00 TL icra inkar tazminatının davalıdan alınarak davacıya verilmesine karar verilmiş; karara karşı, süresi içinde davalı asil istinaf başvurusunda bulunmuştur.

IV. İSTİNAF

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararıyla; dosyada 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun (6098 sayılı Kanun) 392. maddesi çerçevesinde, davacı iade talebinde

bulunup altı hafta bekledikten sonra takibe geçebileceğinden, anılan süreye uyulmadan başlatılan takibin usul ve yasaya uygun olmayacağı, davalının savunmasında veya istinafında bu husus belirtilmemiş ise de, temerrüte ilişkin 6 haftalık sürenin re'sen gözetilmesi gerekeceğinden, İlk Derece Mahkemesi kararının kaldırılarak, yeniden hüküm kurulmak suretiyle, usul ve yasaya uygun bir icra takibi bulunmadığından açılan davanın usulden reddine karar verilmiş; karara karşı, süresi içinde davacı vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davacı vekili; havalenin borç ödeme amacını gösteren karine niteliği olduğunu, kısmi ödemenin borçlunun borcu kabul edip/mahsup ederek muacceliyeti fiilen ortaya koyduğuna delil olduğunu leri sürerek; kararın bozulmasına karar verilmesini talep etmiştir.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, borç olarak gönderilen paranın iadesi istemiyle başlatılan icra takibine vaki itirazın iptali istemine ilişkindir.

1. 6098 sayılıKanunun ise 392. maddesi gereğince; ödüncün geri verilmesi konusunda belirli bir ödeme günü, ihbar süresi belirlenmemiş veya istenildiği zaman muaccel olacağı kararlaştırılmamış ise, ödünce konu paranın ilk istemden başlayarak altı hafta içinde geri verilmesi gerekir. 6098 sayılı Kanunun 392. maddesinde yer alan; ''Ödünç alan, ilk istemden başlayarak altı hafta geçmedikçe ödüncü geri vermekle yükümlü değildir.'' ibaresinden, alacaklının ödünç verdiği şey için dava açması ya da takip başlatması için ilk istemden başlayarak altı hafta beklemesi gerektiği, alacağın bu süre sonunda muaccel olacağı sabittir. Muaccel olmayan bir alacak için dava ve takip başlatılması mümkün değildir. Muaccel olmayan bir alacak için açılan davada, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 114. maddesinin 1. fıkrasının (h) bendi kapsamında hukuki yarar bulunmayıp, kanunda yer alan bu ibare dava şartına ilişkindir.

Somut uyuşmazlıkta; ... İcra Dairesinin 2016/... E. sayılı dosyasında; alacaklının davacı ..., borçlunun davalı ... olduğu 50.000,00 TL asıl alacak, 5.621,92 TL işlemiş faiz olmak üzere 55.621,92 TL toplam alacağın tahsili amacıyla 17.06.2016 tarihinde ilamsız takip başlatıldığı, borcun sebebi olarak 19.03.2015 tarihli 50.000,00 TL tutarındaki banka dekontunun gösterildiği, ... İcra Dairesinde başlatılan takibin yetki itirazı ile ... İcra Müdürlüğüne gönderildiği, borçlu tarafından sunulan 22.08.2016 tarihli dilekçe ile alacaklıya borcu bulunmadığına bahisle itiraz edildiği, 26.08.2016 tarihli karar tensip tutanağı ile takibin durdurulduğu görülmüştür.

19.03.2015 tarihli banka dekontunda; davacı ... tarafından davalı ...'ya "geri iade edilmek üzere borç gönderilmiştir" açıklaması ile 50.000,00 TL gönderildiği, 17.06.2015 tarihli banka dekontunda; ... tarafından ...'a 5.920,00 TL gönderildiği, dekontta açıklama olmadığı, açıklama içermeyen dekontların borç ödemek amacıyla gönderildiğinin kabulü gerektiği, buna göre borç olarak gönderilen paranın bir kısmı davalı tarafından davacıya gönderilmekle, borcun bu tarih itibarıyla istendiği kabul edilerek, alacağın muaccel hale geldiği anlaşılmakla, Bölge Adliye Mahkemesince verilen karar doğru görülmemiştir.

Hal böyle olunca, dava konusu alacağın muaccel hale geldiği anlaşıldığından, davanın esasına girilerek hasıl olacak sonuca uygun bir karar verilmesi gerekirken, Bölge Adliye Mahkemesi tarafından yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve kanuna aykırı olup, kararın bozulmasına karar verilmiştir.

2. Bozma nedenine göre, davacı vekilinin sair temyiz itirazlarının incelenmesine şimdilik gerek görülmemiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

1. Temyiz olunan Bölge Adliye Mahkemesi kararının 6100 sayılı Kanunun 371. maddesi uyarınca davacı yararına BOZULMASINA,

2. Bozma nedenine göre, davacı vekilinin sair temyiz itirazlarının şimdilik incelenmesine yer olmadığına,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek halinde temyiz edene iadesine,

Dosyanın kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

31.03.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.